

forum for
natur og
friluftsliv
TROMS

Kåfjord kommune
Boks 74
9148 Olderdalen

14. desember 2015

Høringsuttalelse til kommuneplanens arealdel for Kåfjord 2015 – 2027

Forum for Natur og Friluftsliv (FNF) Troms er kjent med at Kåfjord kommune har kommuneplanens arealdel til offentlig høring og ønsker å komme med innspill.

Kåfjord kommune har en attraktiv natur, mangfoldig landskap og varierte friluftsmuligheter. FNF Troms anbefaler Kåfjord kommune å satse på disse kvalitetene til det beste for bolyst, reiselivsnæring, stedsutvikling, livskvalitet og gode opplevelser i tiden framover. For å kunne realisere potensialet er det viktig at verdifull natur, friluftsområder og landskap ivaretas gjennom kommuneplanens arealdel. FNF Troms synes Kåfjord har nevnt mye positivt om natur og friluftsliv i arealplanen, og ønsker å komme med noen betraktninger.

Friluftslivets år kommune

FNF Troms synes det er meget gledelig at Kåfjord i 2015 gjorde vedtak om å være en Friluftslivets år kommune. Vi minner om et av punktene kommunen har gjort vedtak om: «*Kommunen vil vektlegge hensyn til friluftsliv i kommunens planarbeid*». FNF Troms oppfordrer kommunen til å løfte friluftslivet videre i 2016 og videreutvikle sitt ansvar og posisjon som Friluftslivets år kommune. Et av målene med Friluftslivets år er å gi varige resultater, noe arealdelen er et godt verktøy for.

Friluftsliv og verdikartlegging

FNF Troms synes det er positivt at friluftsliv er inkludert flere steder i planen. Vi skulle gjerne sett at det ble inkludert som et eget punkt i kapittel 2 Bakgrunn. Nå er det hovedsakelig spredt rundt på reiseliv, landskap m.m. I kapittel 8 er det ivaretatt gjennom «Friluftsliv og grønnstruktur», selv om det gjerne kunne vært utdypet nærmere, gjennom for eksempel turstier, -veier, skilting/merking, turmål, sosiale møteplasser, m.m. Det er gledelig at samarbeidet mellom kommunen og frivillige organisasjoner om tilrettelegging for friluftsliv løftes fram.

FNF Troms etterlyser verdikartleggingen av friluftsområder som er gjennomført i Kåfjord. Vi kan ikke se at dette er nevnt i planbeskrivelsen, samt at det mangler temakart som viser de kartlagte friluftsområdene. Dette mener vi er svært viktig å inkludere. Kartleggingen er et viktig redskap i videre arealplanlegging og bør inkluderes som en naturlig del av kunnskapsgrunnlaget for videre utvikling i kommunen. FNF Troms ber om at dette inkluderes i planen. Vi oppfordrer også at

FNF Troms, c/o Bioforsk Nord Holt, Pb. 2284, 9269 Tromsø
Tlf: 4141 7339 E-post: troms@fnf-nett.no Internett: www.fnf-nett.no/troms

FNF Troms er et samarbeidsforum for 13 natur- og friluftslivorganisasjoner i Troms som tilsammen representerer rundt 15000 medlemmer. Medlemsorganisasjoner: Troms Turlag, Harstad Turlag, Norges Turmarsjforbund Troms, Naturvernforbundet i Troms, 4H Troms, KFUK-KFUM-speiderne Troms, Troms Fylkeskystlag, Troms Orienteringskrets, Norges Jeger- og Fiskerforbund Troms, Nord-Troms Krets av Norges Speiderforbund, Framtiden i våre hender Tromsø, Nord-Norsk Botanisk forening, Tromsø Casting og Fluefiskeforening.

kartleggingen videreutvikles for ytterligere nyanser, samt inkludering av friluftsområder i sjø. FNF Troms og de frivillige organisasjonene bidrar gjerne med kunnskap.

Djupvik / Spåkenes

FNF Troms er glade for at Kåfjord kommune ønsker å utvikle Djupvik / Spåkenes-området helhetlig i årene framover med hovedvekt på fritids- og turismeformål. Vi støtter opp om kommunens ønske om å ta en «time out» med å slippe gjennom fradelinger eller oppføring av fritidsbebyggelse eller annet som kan redusere mulighetene for å utvikle dette området til et godt og vekstkraftig sted for fritidsaktivitet og turisme. Det er positivt at det utarbeides en områdeplan med bred medvirkning og inkludering av lavterskel og tilrettelagte friluftaktiviteter, gjerne i kombinasjon med kultur og krigsminner.

Strandsone

FNF Troms vil minne om at strandsona i nord er under sterkt press mange steder, selv om vi ligger under kategori C i statlige planretningslinjer for differensiert strandsoneforvaltning. Kåfjord har en lang strandsone, men E6 ligger i 100-metersbeltet gjennom stort sett hele kommunen. Strandsonen er i utgangspunktet attraktiv og åpen for alle, men veien nært fjorden, samt spredte hus og hytter, gjør det utfordrende for allmenn rekreasjon, samt for eksempel teltning langs strandsonen. Dette bidrar til at det er ekstra viktig å bevare restverdien og unngå tilleggsbelastning.

Selv om kystlinjen er lang er det fare for nedbygging gjennom bit-for-bit over tid. FNF Troms mener en fortetting av de nødvendige funksjoner blir avgjørende. Utbygging i strandsonen bør forbeholdes virksomheter som er avhengig av funksjonell tilknytning til sjø og kai; fiskerier, sjømat, reiselivsvirksomhet og havnevirksomhet. Dette må selvfølgelig også skje på grunnlag av godt dokumentert kunnskap om naturverdier og biologisk mangfold. FNF Troms mener at strandsonen må sikres til beste for allmennheten, både for gode opplevelser og sett i et folkehelseperspektiv.

Inngrepsfri natur

FNF Troms vil understreke viktigheten av å ivareta de inngrepsfrie naturområdene som finnes i kommunen. Kåfjord har i dag ca. 160 km² villmarkspreget natur. I 25-årsperioden 1988 - 2012 mistet Kåfjord kun en km² villmarkspregede områder, noe FNF berømmer. Vi minner likevel om at utbyggingen av de tre småkraftverkene i kommunen som ble konsesjonsgitt i 2013 vil medføre store bortfall. En utbygging av Trollvikelva vil alene føre til tap av 14,4 km² villmarkspregede områder, samt at Badjananjohka fører til at drøyt 7 km² forsvinner. Ifølge Miljødirektoratet forsvinner det aller mest inngrepsfri natur i Nord-Norge, noe som gir oss et særlig ansvar for å ta godt vare på de gjenværende områdene. Mye av Kåfjords fortrinn ligger nettopp i den storslåtte og urørte naturen, så vi oppfordrer til at INON-områdene tillegges vekt i videre planlegging.

Kraftproduksjon

Kåfjord er en kraftkommune med flere anlegg. Særlig har Goulasjåkka kraftverk i Kåfjorddalen stor innvirkning på natur og miljø. De siste årene har også fire småkraftverk blitt konsesjonsgitt i kommunen. Til sammen utgjør disse kraftutbyggingene betydelige inngrep i Kåfjords vassdragsnatur. På bakgrunn av samlet belastning anbefaler FNF å ikke åpne for nye vannkraftutbygginger i kommunen. Kåfjord har et stort potensiale i å få effektivisert og bedret miljøvilkårene til Goulasjåkka vannkraftverk. Vi anbefaler kommunen om å prioritere dette arbeidet framover.

Skuterløyper

Kåfjord nevner ingenting om snøskuterløyper i sin arealplan, selv om kommunen også har eksisterende løyper i dag. Dersom kommunen skulle ha planer om en prosess på et senere tidspunkt, minner FNF Troms om at i Stortings prop 35L oppfordres kommunene å ta et spesielt

hensyn til friluftslivet og at snøscooterløypene ikke bør legges i spesielt viktige eller viktige friluftslivsområder jf. kartleggingen. Flere av natur- og friluftsansjoner har uttrykt bekymring for økt bruk av motorisert ferdsel i utmark. Det er viktig at friluftsansjone ivaretas og at frivillige lag og foreninger inkluderes tidlig i prosessene.

Universell utforming

FNF Troms mener det er viktig å sette av et friluftsområde til universell utforming, og oppfordrer Kåfjord til å sette av dette i planen. Vi mener at alle kommuner bør ha minst et friluftsområde som er universelt utformet. Djupvik / Spåkenes-området er godt egnet.

Barn og unge

På side 35 står det: «*Barns faktiske bruk av leke- og oppholdsareal samt gang- og snarveier skal vurderes i arealplanleggingen. Det samme gjelder trafiksikkerhet, og tilgang på sammenhengende grønn struktur til boligområder, skoler og barnehager.*» Vi anbefaler at begrepet «*vurderes*» byttes med «*prioriteres*». Vi minner om at bruken av grøntareal faller med 60 % dersom det ligger lengere enn 500 meter fra bolig. Grønnstruktur, friluftsområder, knutepunkt og gang- og sykkelvei må sees i sammenheng.

Utfartsområder og parkeringer

FNF Troms mener det er viktig med god tilrettelegging ved utfartsområder og parkeringer ved disse. Det er positivt at det nevnes en utbedring av utfartsparkeringen ved Djupvik/Spåkenes. Vi minner om at det også er viktig å ivareta disse gjennom vinterhalvåret med gode rutiner for brøyting.

Gang- og sykkelvei

Det er nødvendig å sikre gang- og sykkelvei, særlig mellom skole, barnehage og boligfelt. Gangveiene må også få tilstrekkelig brøyting og vedlikehold vinterstid slik at de kan stimulere til aktivitet også i den mørke og kalde årstiden. Grøntstruktur må også ivaretas i disse områdene.

Friluftsliv og folkehelse

FNF Troms minner om at friluftsliv fremmer livskvalitet og helse, samt gir naturopplevelser, mestring og rekreasjon. Friluftsliv er en del av kulturarven og gir identitet og bolyst. Friluftsliv er lavterskel, sosialt utjevne og inkluderende. Tilrettelegging og satsing på et aktivt og enkelt friluftsliv er en billig og effektiv investering for god folkehelse. Eksempler på gode arealtiltak er utearenaer med tilrettelegging for fysisk aktivitet, tilgjengelige turområder og skilting av turveier. FNF Troms anbefaler friluftsliv som et prioritert satsingsfelt for Kåfjord, samt at vi minner om de store ressurser som ligger i kommunens frivillige organisasjoner og i Nord-Troms friluftsråd. Vi oppfordrer til aktiv satsing på og samhandling med disse.

Vi tar gjerne mot henvendelser fra kommunen i saker og områder som berører våre medlemmers interesser.

FNF Troms ønsker Kåfjord kommune lykke til med å ferdigstille kommuneplanens arealdel og har tillit til at natur- og friluftsansjone blir ivaretatt i videre saksgang.

For Forum for Natur og Friluftsliv Troms
Eivind Høstmark Borge
Fylkeskoordinator

Uttalelsen støttes av:

Troms Turlag, Harstad Turlag, NJFF-Troms, 4H Troms, Naturvernforbundet Troms, Troms Krets av Norges KFUK-KFUM Speidere, Troms Fylkeskystlag, Norges Turmarsjforbund Troms, Troms Orienteringskrets, Nord-Norsk Botanisk Forening, Nord-Troms Krets av Norges Speiderforbund, Framtiden i Våre Hender Nord, Tromsø Casting- og Fluefiskerforening

Kopi:

Fylkesmannen i Troms
Troms Fylkeskommune